

Onderwerp: Zienswijze op ontwerp voorkeursbeslissing Vierverlaten – Ens - tracé 1 Zuiderburen-Leeuwarden

Naam indiener: Els van Vliet, Anja Dieters en Kitty de Groot

Postadres en/of emailadres: wijkpanel@wijkverenigingzuiderburen.nl

Betrokkenheid indiener: Wijkpanel Zuiderburen

Inhoudsopgave zienswijze

1. Samenvatting zienswijze.
2. Toelichting op onze zorgen.
3. Ondergrondse aanleg.
4. Tracéoptimalisatie ter hoogte van Zuiderburen-Leeuwarden.
5. Verzoek om participatie van wijkpanel en bewoners van de wijk Zuiderburen bij de planuitwerkingsfase.
6. Alle verzoeken in de zienswijze op een rijtje.

1. Samenvatting zienswijze

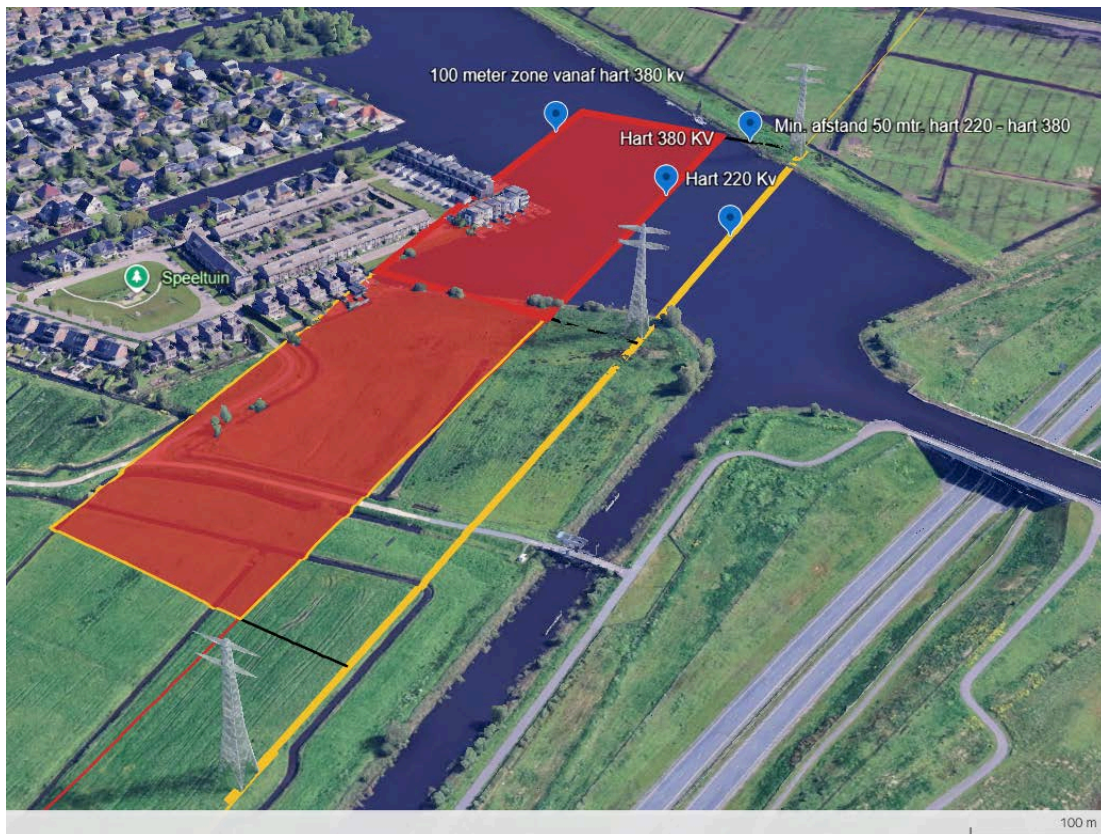
Doel van onze zienswijze: optimalisatie tracé ter hoogte van Zuiderburen-Leeuwarden.

Wij hebben kennisgenomen van de ontwerp-voorkeursbeslissing (hierna: voorkeursbesluit) voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens. Wij hebben geconstateerd dat in eerdere tracéstudies onderzoek is verricht naar alternatieve liggingen van de verbinding ter hoogte van Zuiderburen en dat deze onderzoeken hebben geleid tot de huidige voorkeursvariant (Notitie Tracéontwikkeling 2.0, Bijlage 3 "Tracéoptimalisaties vanuit ruimtelijke vraagstukken").

Tegelijkertijd constateren wij dat in het voorkeursbesluit expliciet wordt erkend dat de situatie ter hoogte van de woonwijk Zuiderburen-Leeuwarden een ruimtelijk knelpunt vormt en dat voor deze locatie in de planuitwerkingsfase na 2026 zal worden onderzocht op welke wijze de negatieve effecten op de woonomgeving verder kunnen worden beperkt (Ontwerp-voorkeursbeslissing Vierverlaten–Ens, p. 46 en p. 49-50).

Daarnaast wordt in het voorkeursbesluit aangegeven dat bij de verdere uitwerking van het voorkeurstracé in beginsel een schuifruimte van circa 100 meter aan weerszijden van het voorkeurstracé beschikbaar is en dat, indien een specifieke situatie daartoe aanleiding geeft, maatwerk en een bredere schuifruimte dan 100 meter mogelijk is. Daarbij wordt de situatie bij Zuiderburen expliciet genoemd als voorbeeld van een locatie waar verdere optimalisatie van het tracé onderzocht kan worden (Ontwerp-voorkeursbeslissing Vierverlaten–Ens, p. 46).

Ter ondersteuning van deze zienswijze is een indicatieve kaartbijlage toegevoegd. Op deze kaart is inzichtelijk gemaakt dat de afstand tussen het hart van de bestaande 220 kV-verbinding en de dichtstbijzijnde woonbebouwing minder dan 100 meter bedraagt. De beschikbare ruimte tussen de bestaande hoogspanningsverbinding en de woonwijk is daarmee reeds beperkt. Hoewel deze afstanden indicatief zijn en geen vervanging vormen van de technische uitwerking door TenneT, maken zij wel inzichtelijk waarom deze locatie in de ontwerp-voorkeursbeslissing als ruimtelijk knelpunt wordt aangemerkt.

Figuur 1. Indicatieve situatiekaart. In dik geel de huidige 220 Kv. In zwart de minimale afstand tussen 220 Kv en 380 Kv (50 meter van hart mast naar hart mast). In rood de minimale ligging van de 380 Kv en in het rode vlak alles binnen 100 meter vanaf 380 Kv.

Wij begrijpen dat in de verkenningsfase reeds verschillende optimalisaties zijn onderzocht. Tegelijkertijd leidt de ontwerp-voorkeursbeslissing tot de conclusie dat de huidige uitwerking nog steeds aanleiding geeft om Zuiderburen-Leeuwarden als ruimtelijk knelpunt aan te merken en verdere optimalisaties te onderzoeken.

Voor omwonenden is daarbij van bijzonder belang dat optimalisaties die leiden tot een kleinere afstand tussen de nieuwe hoogspanningsverbinding en de bestaande woonbebouwing worden voorkomen. De mogelijke langdurige blootstelling nabij woningen rechtvaardigt toepassing van het voorzorgsbeginsel dat uitgaat van een minimale afstand tot de bebouwing van 200 meter bij een magneetveldzone van 0,4 microtesla.

Juist op een locatie waar de minister zelf spreekt van een ruimtelijk knelpunt, verzoeken wij om bij de verdere uitwerking expliciet inzichtelijk te maken hoe de belangen van technische uitvoerbaarheid en ruimtelijke kwaliteit, zoals leefomgeving en de kwaliteit van wonen, tegen elkaar zijn afgewogen. Daarbij moet worden gestreefd naar een oplossing die leidt tot de geringst mogelijke impact op de bestaande woonomgeving, ofwel door wat nu al technisch realiseerbaar is, ofwel technisch realiseerbaar te maken valt.

Wij zijn als wijkpanel en omwonenden in het proces dat heeft geleid tot het voorkeursbesluit onvoldoende betrokken en ervaren dit als een omissie in de mate van zorgvuldig communiceren tijdens dit proces en als een substantiële fout in procedure van de totstandkoming van het voorkeursbesluit. Dit is in strijd met de Omgevingswet. Om die reden verzoeken wij u met klem om omwonenden actief te betrekken bij de verdere uitwerking van deze optimalisaties en daarbij niet alleen te kijken vanuit de huidige situatie en technieken maar ook optimalisaties mee te nemen

waarbij ondergronds aanleggen en het verplaatsen van water en of plassen een optie is. Onze bewoners beschikken over gedetailleerde gebiedskennis en hebben een direct belang bij de uiteindelijke ligging van de verbinding. Juist op een locatie die door het bevoegd gezag zelf als ruimtelijk knelpunt wordt aangemerkt, achten wij en alle omwonenden een zorgvuldige participatie van groot belang (Ontwerp-voorkeursbeslissing Volverlaten-Ens, p. 46 en p. 49-50).

Toelichting op onze zorgen

In het proces voorafgaand aan het “Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Volverlaten-Ens” (hierna: voorkeursbeslissing), 27 mei 2026 hebben bewoners zich verenigd¹ en tijdens verschillende overleggen met de provincie Fryslân, de gemeente Leeuwarden en vertegenwoordigers van TenneT hun grote zorgen kenbaar gemaakt over de impact op onze woonsituatie van een 380 kV-hoogspanningsverbinding langs Leeuwarden. Desondanks luidt de voorkeursbeslissing: een combinatie van tracéalternatief 1 en 2 uit de IEA (Integrale Effectenanalyse). Het Noordelijke deel (langs Leeuwarden) volgt tracéalternatief 1.

Wij zijn verontrust en verontwaardigd dat juist tracéalternatief 1 langs Leeuwarden als voorkeursalternatief is gekozen, terwijl de onderliggende onderzoeken dit tracé aanwijzen als zowel het duurste alternatief als het alternatief met de grootste negatieve impact op omwonenden. De afbeeldingen in de Project-atlas tonen klip en klaar aan dat de beoogde stroommasten en stroomkabels veel te dicht bij de bebouwing/woonhuizen zullen worden geplaatst. Vanwege de negatieve impact is het onnavolgbaar dat dit tracéalternatief als voorkeursbesluit gekozen is.

De keuze voor en realisatie van dit tracé bepaalt de huidige en toekomstige woonomgeving van bewoners van de wijk Zuiderburen in Leeuwarden, maar bepaalt en schaadt ook het huidige en toekomstige stadsbeeld van de stad Leeuwarden.

Er wordt een handreiking geboden in het rapport “Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Volverlaten-Ens” waarin op pagina 50 staat:

“De effecten te onderzoeken van een beperkte afwijking van het tracé ten zuiden van de rijksweg. Het uitgangspunt is daarbij om zoveel mogelijk te bundelen met de rijksweg.”(pag. 50).

Volgens ons wordt hier ook invulling gegeven aan de wens van de gemeente Leeuwarden om maatwerk te hanteren door het toepassen van een ruimere inpassingsstrook om de negatieve impact te verkleinen.

Sociale cohesie

De negatieve impact van het voorkeursbesluit voor omwonenden is groot. Het voorkeursbesluit heeft grote gevolgen voor bewoners, hun gezondheid en leef- en woonomgeving en veroorzaakt nu al stress door de grote onzekerheid over de toekomst. Gedwongen verhuizingen leiden tot ernstige gevolgen voor de direct en indirect betrokkenen. Het moge duidelijk zijn dat mensen geen statische eenheden zijn, maar bewoners met bestaande sociale relaties. De vertrekkende bewoners hebben de grootste schade. Dit zit niet alleen in het verlies van hun woning, maar ook in het verlies van sociale, emotionele en plaatsgebonden bindingen. Ook de bewoners die achter blijven lopen het risico op het verlies van hun bestaande sociale cohesie. Sociale netwerken, buurtbinding en gevoel van thuis zijn

¹ Bewoners van de wijk Zuiderburen in Leeuwarden zijn verenigd in een appgroep die inmiddels ruim 160 leden kent. Tevens is een website gebouwd die voorziet in actualiteit en achtergrondinformatie.

moelijk vervangbaar². Financiële compensatie alleen adresseert die schade niet volledig. Goede begeleiding, maatwerk, behoud van sociale verbanden en erkenning van immateriële schade blijken minstens zo belangrijk. Ook brengt het proces een gevoel van onzekerheid en machteloosheid. Voorbeelden die nu al spelen zijn het moeilijker kunnen verkopen van een huis (inclusief een lagere taxatie) en (financiële) risico's ten aanzien van investeringen in hun woningen. Men voelt zich klemgezet. Een belangrijk punt is dat er sprake is van een "gedwongen keuzeprocess": bewoners krijgen formeel keuzemogelijkheden, maar binnen kaders die zij niet zelf hebben gekozen³.

Straling

Het magneetveld met de bijbehorende elektromagnetische straling kan, zeker als er sprake is van langdurige blootstelling, effect hebben op de gezondheid van levende wezens, zelfs bij lage intensiteit. De gekozen plaats van de stroommasten maakt dat veel woningen en bedrijven binnen of dichtbij dat magneetveld komen.

Hoewel wetenschappelijk onderzoek tot op heden geen direct causaal verband heeft vastgesteld tussen blootstelling aan magnetische velden en gezondheidsproblemen wijzen bewoners op onderzoeken⁴ waar alleen een verhoogde kans op kinderleukemie bij langdurige blootstelling aan hogere magneetveldsterktes is waargenomen. De mogelijke langdurige blootstelling nabij woningen en de erkenning van het rijk dat Zuiderburen een knelpunt is rechtvaardigt toepassing van het voorzorgsbeginsel dat uitgaat van een minimale afstand tot de bebouwing van 200 meter bij een magneetveldzone van 0,4 microtesla.

Concluderend, het voorkeursbesluit heeft een enorme negatieve impact op buurtbewoners en de wijk. Het wijkpanel en bewoners vragen expliciet om een zorgvuldige, mensgerichte aanpak van de uitwerking van het tracé langs Leeuwarden.

Wij pleiten daarom voor een zorgvuldige afweging van alle beschikbare alternatieven. Er kan een andere keuze gemaakt worden die meer recht doet aan de situatie die door het ministerie als knelpunt wordt benoemd. In het rapport "Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens" staat een passage die opening biedt om op deze behoefte in te gaan.

"In de planuitwerkingsfase zal in nauwe samenwerking met in ieder geval provincie Fryslân, gemeente Leeuwarden en Wetterskip Fryslân onderzocht worden op welke manier het tracé geoptimaliseerd kan worden." (pag. 49).

Tenslotte willen wij nogmaals wijzen op het perspectief biedend citaat op pagina 50 in het rapport "Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten-Ens":

"De effecten te onderzoeken van een beperkte afwijking van het tracé ten zuiden van de rijksweg. Het uitgangspunt is daarbij om zoveel mogelijk te bundelen met de rijksweg."(pag. 50).

Wij willen dat bewoners in Leeuwarden, en specifiek de wijk Zuiderburen, vanaf het eerste moment nadrukkelijk betrokken worden bij deze planuitwerkingsfase. Daarnaast willen wij als wijkpanel ook direct betrokken worden. Wij pleiten ook sterk voor een ondergrondse aanleg. Daarnaast zijn wij op de hoogte van de vooronderzoeken die een bewonersgroep reeds in gang heeft gezet. Anticiperend

² Posthumus, Kleinhans & Bolt, 2012, *Bijwerkingen van herstructureringsoperaties*, Eburon, Delft.

³ Kleinhans, R., *Urban Restructuring, Demolition, and Displacement in the Netherlands, uncovering the Janus head of forced Residential Relocation*

⁴ [Electromagnetic Fields and Cancer - NCI](#)

op deze betrokkenheid en inzichten zien wij een aantal alternatieve mogelijkheden met betrekking tot de tracékeuze, die de door het ministerie erkende knelpunten kunnen wegnemen.

2. Ondergrondse aanleg

In het “Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Viervelaten-Ens” worden mogelijkheden benoemd die een oplossing kunnen bieden voor het knelpunt rondom Leeuwarden. Op pagina 15 wordt in de tweede bullet gemeld:

“De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Voor kortere trajecten kan de verbinding ook ondergronds aangelegd worden, als dit vanuit het oogpunt van leveringszekerheid verantwoord is. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft nog een voorwaarde: de maatschappelijke meerwaarde van ondergrondse aanleg moet duidelijk zijn en de kosten verantwoord.”

De woorden in bovenstaand citaat ‘bijzondere omstandigheden’, ‘kortere trajecten’ en ‘maatschappelijke meerwaarde’ zijn de begrippen die van toepassing zijn op het knelpunt Zuiderburen-Leeuwarden. Ondergronds aanleggen van de hoogspanningsverbinding is noodzakelijk omdat het een bijzondere situatie (knelpunt) betreft dat optimalisatie en maatwerk voor een kort traject (1,5 km) vereist en uiteindelijk een oplossing biedt die een enorme maatschappelijke meerwaarde kent. Het is niet alleen een knelpunt ten aanzien van de getroffen woningen, maar ook vanwege de kruising van een rijksweg met een aquaduct en een brede watergang.

Het ondergronds aanleggen van de hoogspanningsverbinding van het tracé langs de wijk Zuiderburen- Leeuwarden heeft daarom ontegenzeggelijk maatschappelijke meerwaarde. Het is ons bekend dat TenneT geen voorstander is van het ondergronds aanleggen van een verbinding en zich beroept op de kosten die dit met zich meebrengt en op het niet kunnen garanderen van leveringszekerheid. Er zijn echter wereldwijd diverse voorbeelden waarbij leveringszekerheid geen probleem is. Deze houding van TenneT doet geen recht aan de maatschappelijke consequenties die dit bovengronds tracé tot gevolg heeft.

Dit mede omdat elders in het land wel degelijk trajecten ondergronds worden aangelegd. Het gaat bovendien om een relatief kort traject. Diverse deskundigen waaronder de heer Van Tempel van o.a. GreenSoccs geven aan dat er goede mogelijkheden zijn om de leveringszekerheid vergelijkbaar te maken met bovengrondse aanleg. De verkenningen van deze technieken in proefprojecten in Nederland, maar ook al realisaties van ondergrondse aanleg elders leveren goede resultaten op. Daarnaast zijn de kosten voor ondergrondse aanleg, zeker in combinatie met horizontale boortechnieken, fors terug te brengen. De kennis en de technieken zijn aanwezig en klaar om ingezet te worden. Dit alternatief is ook toekomstbestendig, omdat de kabels op grotere diepte gelegd kunnen worden, waarbij de bestaande ondergrondse infrastructuur niet geraakt wordt. Wij zien dit ook als een zinvolle investering gezien de beperkte ruimte in Nederland en de toekomstige verdere vraag naar elektriciteit.

Bij ondergrondse aanleg is ook de variant Leeuwarden (door het Leechlân) een goede optie. Er worden daarmee meerdere huidige knelpunten (o.a. Zuiderburen-Leeuwarden en Wirdum) vermeden. Dorpsbelang Warten-Warstiens staat positief tegenover deze optie en heeft dit eerder ook als een goede en acceptabele invulling van de verbinding langs Leeuwarden genoemd.

Wij willen u en TenneT vragen samen met de gemeente Leeuwarden deze optie grondig te verkennen en niet op voorhand af te wijzen. Door snel ontwikkelende innovaties is de ondergrondse variant

langs het Leechlân een realistische oplossing die zorgvuldig overwogen dient te worden. Het lost heel veel knelpunten op, garandeert een vergelijkbare leveringszekerheid als bovengrondse aanleg en heeft veel minder impact dan het bovengrondse tracé langs Leeuwarden.

Mocht u onverhoopt besluiten deze verkenning niet uit te willen voeren vragen wij u met inachtneming van de specifieke en unieke context welke navolgbare afwegingen hebben geleid tot deze beslissing.

3. Enkele voorbeelden van tracéoptimalisatie ter hoogte van Zuiderburen-Leeuwarden.

Voor omwonenden, die wij als wijkpanel representeren, is het van bijzonder belang dat allereerst de mogelijkheden tot ondergronds verder verkend worden op basis van innovatieve technieken die nu al gebruikt worden, of op korte termijn technisch uitvoerbaar te maken zijn. Mocht dit echt niet mogelijk blijken, dan is het van belang dat bij optimalisaties van het tracé langs Zuiderburen Leeuwarden de beschikbare schuifruimte, eventuele maatwerkoplossingen en mogelijke optimalisaties van mastlocaties volledig worden benut. Ook hier moet niet alleen gekeken worden naar wat nu technisch uitvoerbaar is, maar ook naar wat technisch uitvoerbaar te maken is.

Omwonenden beschikken over gedetailleerde gebiedskennis en hebben in hun zienswijze al enkele opties genoemd. Wij vragen u deze serieus te onderzoeken en in de verdere uitwerking van elke tracéoptimalisatie expliciet inzichtelijk te maken hoe de belangen van technische uitvoerbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, leefomgeving en de kwaliteit van wonen tegen elkaar zijn afgewogen. Hierbij dient de technische uitvoerbaarheid afgewogen te worden tegen de impact op de bestaande woonomgeving op een manier die recht doet aan de situatie van omwonenden.

5. Verzoek om participatie van omwonenden en bewoners van de wijk Zuiderburen-Leeuwarden bij de planuitwerkingsfase

Het standpunt en toelichting die het omwonenden collectief inneemt als het gaat om het actief betrekken van omwonenden bij dit gehele project, kan rekenen op de volledige steun van het wijkpanel. Het standpunt sluit aan bij het citaat op pagina 50 van het "Ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Viervelaten-Ens":

"In de planuitwerkingsfase zal in nauwe samenwerking met in ieder geval de provincie Fryslân, gemeente Leeuwarden en het Wetterskip Fryslân onderzocht worden op welke manier het tracé geoptimaliseerd kan worden."

Het betreffende standpunt en een toelichting hierop luidt als volgt:

"De bewoners van Leeuwarden-Zuiderburen, Hempens, Hiddema State Leeuwarden en omliggende dorpen vragen om serieuze en tijdige betrokkenheid bij de besluitvorming over de geplande hoogspanningsverbinding van TenneT. In het huidige traject zijn wij pas betrokken nadat het besluit over het voorkeurstacé genomen is, terwijl bij de andere alternatieven er wel mogelijkheden waren voor de lokale bewoners en plaatselijke belangen om inspraak te hebben. Wij ervaren dat wij niet als volwaardige gesprekspartner zijn betrokken."

Volgens ons blijft participatie nu beperkt tot formele inspraak via zienswijzen, terwijl ruimte voor voorafgaande dialoog over alternatieven ontbreekt. Dit staat volgens ons haaks op de Omgevingswet, die juist inzet op vroegtijdige betrokkenheid. Daarnaast bestaan er twijfels over de volledigheid van

het onderzoek naar alternatieven. Ondergrondse aanleg is door TenneT en het ministerie als niet haalbaar bestempeld, terwijl bewoners zich hebben laten informeren en deze mogelijkheden wel degelijk bestaan.

Wij signaleren een gebrek aan structureel overleg, ondanks dat vanuit de omgeving wel voorstellen en alternatieven zijn aangedragen. Op verzoek van het bewoners-collectief is op 19 januari 2026 in Leeuwarden een overleg geweest tussen vertegenwoordigers van TenneT, de gemeente Leeuwarden en omwonenden. Hierbij is een nadrukkelijk pleidooi gehouden voor directe betrokkenheid bij de planuitwerkingsfase. Wij pleiten daarom voor een gezamenlijke verkenning van oplossingen met TenneT en betrokken overheden, waarin ook belangen van leefomgeving, natuur en erfgoed gelijkwaardig worden meegewogen.

Inmiddels hebben bewoners zich georganiseerd via een platform met een kernteam en tenminste 160 aangesloten gezinnen, gesteund door dorpsbelangen en wijkpanels. Wij erkennen de noodzaak van netuitbreiding, maar streven naar een zorgvuldig, transparant en breed gedragen besluit. Wij roepen de staatssecretaris en betrokken partijen op om met bewoners in gesprek te gaan en samen tot gedragen oplossingen te komen.”

Tenslotte willen wij u wijzen op een motie die door de voltallige gemeenteraad van Leeuwarden in haar raadsvergadering op 17 juni 2026 unaniem is aangenomen en die door de betrokken wethouder is omarmd. Dat besluit luidt als volgt:

Motie vreemd: Zienswijze voorkeursroute 380kV hoogspanningsverbinding

De raad van de gemeente Leeuwarden, in vergadering bijeen op woensdag 17 juni 2026.

Constateerend dat:

- Het standpunt van de gemeente is dat zij de voorkeursroute van de hoogspanningsverbinding 380kV over hun grondgebied niet wenselijk vindt en voornemens is een zienswijze in te dienen;
- omwonenden, wijk- en belangenverenigingen sinds kort op de hoogte zijn gebracht van de voorkeursroute, deze niet wenselijk vinden en voornemens zijn een zienswijze in te dienen;
- Voor bebouwde omgeving wordt gerekend met een afstand van 100-150 meter tot de hoogspanningsmasten maar voor natuurgebieden veel strengere normen gelden;

Overwegende dat:

- Iedereen de mogelijkheid heeft om tot uiterlijk 2 juli 2026 een zienswijze in te dienen;
- Compensatie voor gemeente en inwoners voor de te lijden schade op dit moment onvoldoende is;
- De gemeente zich tot het uiterste moet inspannen om de belangen van de inwoners te aan te horen en mee te nemen in de zienswijze van de gemeente;

Verzoekt het college:

- Te doen wat redelijkerwijs in haar vermogen ligt om de hoogspanningsverbinding niet over het grondgebied van onze gemeente te laten lopen;
- in hun zienswijze te benadrukken/te pleiten voor:
 - a. een route ten zuiden van de Wâldwei (dit sluit aan bij blz. 50 Ontwerp Voorkeursbeslissing 380 kV van de Minister KGG)
 - b. voor bebouwde omgeving dezelfde juridische (afstands)grenzen tot de masten te hanteren als voor natuurgebieden dan wel voor de afstand van de masten tot bebouwde omgeving minimaal 200 meter te hanteren (gebaseerd op conservatieve houding t.a.v. 4 µT);
 - c. de ondergrondse optie bij Zuiderburen serieus overwogen dient te worden;
 - d. ruime compensatie voor te lijden schade voor zowel de gemeente als getroffen inwoners (denk aan planschade, uitkoop, voorrang bij netcongestie);
- om te komen tot een krachtige, goed onderbouwde en vooral gedragen zienswijze waarin de belangen en zorgen van zo veel mogelijk belanghebbenden meegenomen zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.

GB058

Carina Runhart

SLIM Leeuwarden

Femke Molenaar

FNP

Bauke Beert Keizer

Bijlagen

Motie vreemd hoogspanning 380kV

DEF 65 KB

Besluit

De gemeenteraad verzoekt het college:

- Te doen wat redelijkerwijs in haar vermogen ligt om de hoogspanningsverbinding niet over het grondgebied van onze gemeente te laten lopen;

- in hun zienswijze te benadrukken/te pleiten voor:

- a. een route ten zuiden van de Wâldwei (dit sluit aan bij blz. 50 Ontwerp Voorkeursbeslissing 380 kV van de Minister KGG)
- b. voor de bebouwde omgeving ruime afstanden te hanteren; waar mogelijk uit te gaan van 200 meter afstand (vanuit het voorzorgsbeginsel ten aanzien van de magneetveldzone van 0,4 mikrotesla;
- c. de ondergrondse optie bij Zuiderburen serieus overwogen dient te worden;
- d. ruime compensatie voor te lijden schade voor zowel de gemeente als getroffen inwoners (denk aan planschade, uitkoop, voorrang bij netcongestie);

6. Alle verzoeken in de zienswijze op een rijtje

Wij leggen de volgende verzoeken voor aan TenneT en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Wij verzoeken een zorgvuldige uitwerking van de optimalisatieopgave die in het

voorkeursbesluit voor deze locatie reeds wordt benoemd. Gelet op het nationale belang van dit project begrijpen wij dat technische uitvoerbaarheid een belangrijke randvoorwaarde vormt. Tegelijkertijd achten wij het van belang dat technische optimalisatie niet op zichzelf wordt beschouwd, maar steeds wordt afgewogen tegen de gevolgen voor de bestaande woonomgeving. Concreet betekent dit:

1. Doe samen met de gemeente grondig onderzoek naar het ondergronds aanleggen van de verbinding langs Leeuwarden met twee opties: langs Leeuwarden-Zuiderburen en door het Leechlân. Heb daarbij nadrukkelijk oog voor positieve (inter)nationale ervaringen met ondergrondse aanleg.
2. Span u maximaal in om de negatieve impact op omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Hierin vragen wij ook in het bijzonder aandacht voor de gevolgen voor de sociale cohesie.
3. Doe grondig onderzoek naar alternatieve bovengrondse keuzes waarbij de masten verder bij de woningen vandaan worden geplaatst indien ondergronds niet haalbaar blijkt na zorgvuldig onderzoek. Kijk hierbij nadrukkelijk naar hoe alternatieven technisch realiseerbaar te maken zijn en niet uitsluitend naar wat nu technisch realiseerbaar is.
4. Pas het preventiebeginsel toe, met als minimale ondergrens het voorzorgsbeginsel.
5. Betrek bij de verdere uitwerking van het tracé langs Zuiderburen-Leeuwarden het wijkpanel rechtstreeks als volwaardig gesprekspartner.

Tot slot verzoeken om wij u de resultaten van bovenstaande onderzoeken inzichtelijk te maken en deze met ons en alle andere omwonenden en belanghebbenden te delen.